

Woord van de bisschop

In deze Nieuwsbrief wil ik wat bijpraten met u. Veel mensen vragen me steeds weer: hoe is het met u? Daaronder leeft vaak de vraag: hoe gaat het verder met ons bisdom? Gelukkig kan ik beginnen met te zeggen dat het met mijn gezondheid een stuk beter gaat. Verder wacht ik, met velen van u, niet zonder spanning op de benoeming van de nieuwe bisschop. Dat dit tijd vraagt is normaal. In de meeste gevallen duurt de voorbereiding van een bisschopsbenoeming een jaar. Toch zou het goed zijn als de benoeming vlug komt. Een tussentijd kan heel goed zijn, maar deze mag niet te lang duren.

Wat is het goede van de tussentijd? Iedereen maakt een pas op de plaats. Je wordt wat terug geworpen op jezelf. Hoe sta ik in de Kerk? Hoe draag ik bij aan het geheel van de Kerk van het bisdom? Een bisschop kan veel voor zijn bisdom betekenen wanneer hij in zijn opdracht in verbondenheid staat met zijn priesters, diakens, met allen die met hem meewerken in het pastoraat en met de gelovigen. De toekomst van ons bisdom hangt voor een groot gedeelte af van hoe, in dit geval zeg ik, wij ons opstellen. Het zou heel goed zijn wanneer wij de nieuwe bisschop, van harte aanvaarden en echt met hem meedenken en meewerken.

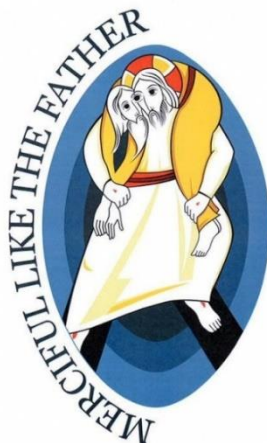
Laten wij, bij zijn benoeming, met kracht zoeken naar verbondenheid met hem om hierdoor te groeien in eenheid met hem. Dit niet om hem te plezieren, of op te hemelen, maar om de Kerk van het bisdom te versterken. In onze tijd mag men van ons een sterk getuigenis verwachten in de samenleving. Dit vraagt het evangelie, dit vragen ook de vele mensen die nood hebben aan de rijkdom van het geloof. Een verdeeld getuigenis is nooit sterk. Daarom verlang ik naar eenheid. Die eenheid mag niet beklemmend zijn, maar dient gebouwd te zijn op de liefde. De eenheid van een familie. Ik bid en hoop dat de verdeeldheid in ons bisdom overwonnen kan worden. Dat er tussen hen, die mensen in hun dagelijks leven en geloven bijstaan, én hen, die in dienst staan om meer de grote lijn te behoeden, innerlijke verbondenheid is. Wij willen toch allen katholiek zijn en wij oriënteren ons toch allen op paus Franciscus. Dit hoort bij onze katholieke identiteit.

Tegen de achtergrond van de bijzondere situatie in ons bisdom is het wel heel mooi dat wij een Jaar van Barmhartigheid hebben gekregen in onze Kerk. Natuurlijk zijn

er initiatieven. Er is een heilige deur, er zijn gebedsprentjes, er worden maaltijden georganiseerd en ik hoor dat parochies zich ontfermen over de vluchtelingen. Belangrijk is echter ook dat wij op een persoonlijke manier Gods barmhartigheid in ons leven een plaats geven. Naar ons zelf toe in ons gebed, maar ook naar de mensen in onze directe omgeving. In het gebed Gods barmhartigheid ondervinden geeft je ruimte om open met anderen om te gaan. Het breekt de vooringenomen opvattingen en beelden, die wij van anderen kunnen hebben, af.

Tenslotte wijs ik nog graag naar de vastentijd. We beginnen binnenkort onze voorbereiding op Pasen. Opnieuw mogen wij als christenen worden wie we zijn. Het is een goede traditie dat wij in de vastentijd persoonlijke relaties herstellen, de relatie met God herstellen en bijdragen aan het herstel van goede relaties in de grote wereld. Wij mogen niet onverschillig blijven tegenover de mensen die getroffen worden door oorlogen, door aanslagen, tegenover mensen die moeten vluchten, die vervolgd worden om hun geloof, tegenover mensen die ziek in instellingen leven of op straat rond dwalen, tegenover mensen in gevangenissen, tegenover de vele eenzamen in de wereld. Juist in de vastentijd moeten wij zoeken naar het zetten van stappen naar een herstel van relaties. Als Kerk hebben wij de opdracht open te staan naar de wereld.

+ drs. A.L.M. Hurkmans
bisschop van 's-Hertogenbosch

Agenda

Mgr. Mutsaerts

Februari

- 4 stafvergadering
- 5/6 inleidingen bezinningsdagen
- 8 ontvangst prins Amadeiro Ricosto di Carnavallo en gevolg
- 10 Aswoensdagmis
- 11 stafvergadering; dekensvergadering
- 12 opening tentoonstelling Jheronimus Bosch
- 15 H. Mis parochie Emmaus Tilburg
- 16 bisschoppenconferentie
- 18 stafvergadering; vergadering Raad voor Economische Aangelegenheden
- 22 bijeenkomst vormelingen
- 25 stafvergadering; priesteraad
- 27 vormselmis Westerhoven
- 28 H. Mis en lezing te Echt

Benoemingen en ontslagen

Mevrouw **A. van Veelen lic.** te Sint Hubert: per 1 januari 2016 de pastorale zending en opdracht als pastoraal werkster van de parochie Heilige Franciscus te Kerkdriel.

De zeereerwaarde heer **P.H.C. Raaphorst** te Overloon: per 1 januari 2016 eervol ontslag als pastor van de Parochie Maria, Moeder van de Kerk te Sint Anthonis.

De zeereerwaarde heer mr. **D.F.A. Donders** te Helmond: per 1 januari 2016 benoeming als pastor van de Parochie Maria, Moeder van de Kerk te Sint Anthonis.

De zeereerwaarde heer drs. **T.H.M. Sip** te Someren: per 1 januari 2016 benoeming tot pastoor van de Parochie Heilige Cornelius te Budel.

De zeereerwaarde heer ing. **H.G.J. van der Donk** te Budel: per 1 januari 2016 benoeming als pastor van de Parochie Heilige Drie-eenheid te Nijmegen onder gelijktijdig eervol ontslag als pastor van de Parochie Heilige Cornelius te Budel.

De zeereerwaarde heer **A.J.T.M.R. Aarden** te Velp: per 1 januari 2016 eervol

ontslag als waarnemend pastoor van de parochie H. Antonius Abt te Malden.

ZHE drs. **R.G.L.M. Mutsaerts** te Den Bosch: per 1 januari 2016 eervol ontslag als waarnemend pastoor van de Parochie Heilige Cornelius te Budel.

De eerwaarde heer **J.A. Dommeck** te Berkel-Enschot: per 1 januari 2016 eervol ontslag als diaken van de Parochie Heilige Wilibrord te Loon op Zand.

De hoogerwaarde heer dr. **J.W.G. Geelen c.r.l.** te Weert: per 1 januari 2016 benoeming tot pastoor van de Studentenparochie H. Geest te Nijmegen.

De zeereerwaarde pater **Th.W.A. Koster o.p.** te Huissen: per 1 januari 2016 eervol ontslag als pastoor van de Studentenparochie H. Geest te Nijmegen.

De heer drs. **A.A. Inderwisch** te Eindhoven: per 1 februari 2016 eervol ontslag van de opdracht en zending als pastoraal werker van Kempenhaeghe te Heeze.

De zeereerwaarde pater **G.F.M. Zeegers o.carm.** te Oss: per 1 februari 2016 eervol ontslag als pastoor van de parochie Titus Brandsma te Oss.

De zeereerwaarde pater **T.F. Buitendijk o.carm.** te Amstelveen: per 1 februari 2016 benoeming tot pastoor van de parochie Titus Brandsma te Oss.

Mevrouw **E. Fricker** te Eindhoven: per 1 maart 2016 eervol ontslag van de zending en opdracht als pastoraal werkster van de studentenparochie Verrijzenis van Christus te Eindhoven.

De zeereerwaarde heer **C.A.W.J. van Beurden** te Den Dungen: per 1 oktober 2016 eervol ontslag als pastor van de Parochie Heilige Michaël te Schijndel, locatie H. Jacobus de Meerdere te Den Dungen.

Fusie

Per 1 januari 2016 heeft Mgr. A. Hurkmans middels fusie samengevoegd de parochie H. Drie-eenheid, gevestigd te Nijmegen en de parochie H. Antonius Abt te Malden, waarbij de **R.K. Parochie Heilige Drie-eenheid** verkrijgende rechtspersoon is.

Per 1 januari 2016 heeft Mgr. A. Hurkmans middels fusie samengevoegd de parochie H. Johannes de Doper, gevestigd te Schaijk en het rectoraat H. Anna te Koolwijk-Herpen, waarbij de **R.K. Parochie Heilige Johannes de Doper** verkrijgende rechtspersoon is.

Priesterraad 10 december 2015

De laatste priesterraad stond stil bij de ontwikkelingen met betrekking tot de begraafplaatsen. De econoom dhr. Wil van de Molengraft deed verslag van zijn onderzoek dat hij met behulp van een werkgroep en een stagiair had laten uitvoeren. De vraag waarop hij graag een antwoord wilde, was: waarop zijn de tarieven van de begraafplaatsen eigenlijk gebaseerd? Zijn de begraafplaatsen kostendekkend? En hoe zit dat in de toekomst? Wat uit het onderzoek naar voren was gekomen, was dat, als een parochie geen gebruik meer kan maken van vrijwilligers, de normtarieven reëel zijn. Het ziet ernaar uit dat in de toekomst het aantal vrijwilligers zal afnemen; parochies moeten dus zorgen dat er voor het onderhoud wordt gereserveerd. Overigens acht het bisdom het niet wenselijk dat begraafplaatsen worden verzelfstandigd; ze zijn een onderdeel van de parochie en het begraven van de doden hoort bij de taken die de parochie als godsdienstige instelling heeft.

Verder werd er voor negen kerken advies gevraagd, omdat deze gesloten zullen worden. De priesteraad stemde in met het voorstel om deze kerken aan de eredienst te onttrekken.

Bij de rondvraag kwam de problematiek van de vluchtelingen ter sprake. Het COA had in eerste instantie geen belangstelling voor kerkgebouwen etc. om vluchtelingen te huisvesten. Op parochieniveau blijken er hier en daar contacten te zijn en er wordt samengewerkt.

Israëlreis

Het bedevaartsprogramma van het bisdom voorziet dit voorjaar in een Israëlreis van 12-22 februari 2016. Er hebben zich uiteindelijk ruim 20 deelnemers aangemeld. De informatieavonden waren slecht bezocht, maar een groep van 20 personen is voor de VNB voldoende om de reis door te laten gaan. In het programma zijn alle belangrijke plaatsen opgenomen, hoewel er natuurlijk altijd een keuze gemaakt moet worden. De reis begint in Tiberias, bij het meer van Galilea in het noorden. Daarna verblijven we twee dagen in Bethlehem op de Westelijke Jordaanoever. De laatste dagen zijn in Jeruzalem in een hotel bij de Damascuspoort. Vele heilige plaatsen zijn in de loop der eeuwen van een kerk voorzien; dat biedt de gelegenheid om dagelijks de eucharistie te vieren en te bidden. Een Israëlreis is niet alleen een toeristische reis, maar ook een bijzondere pelgrimage waarin je als gelovige kunt worden aangesproken en waarbij je meer een beeld krijgt van de omgeving en de tijd waarin Jezus en vele andere Bijbelse figuren leefden.

Voorafgaand aan de reis zijn drie informatieavonden georganiseerd. De eerste werd verzorgd door vicaris-generaal Ron van den Hout die vanuit zijn eigen vakgebied een historisch overzicht gaf vanaf de tijd van Abraham tot aan het ontstaan van de staat Israël in 1948. Er zijn zoveel verschillende plaatsen, gebouwen en objecten die aan verschillende tijden herinneren dat het goed is vooraf inzicht te hebben in de opeenvolgende fasen van de geschiedenis. Op de tweede informatieavond ging Joris van Voorst, directeur van Kerk in Nood,

in op de actuele situatie in het land en op de moeilijke positie van Palestijnen en christenen. Het gaat om een complexe situatie die moeilijk is te begrijpen voor een buitenstaander, maar die buitengewoon ingewikkeld is en moeilijk op te lossen. De derde avond wordt verzorgd door pater Wiel Logister (montfortaan) die vanuit Psalm 19 stilstaat bij de begrippen geschiedenis, land en hart.

kerstdiners

Op verscheidene plaatsen in ons bisdom zijn afgelopen kersttijd diners aangeboden aan vluchtelingen. Dit werd zeer gewaardeerd. Uiteraard door de genodigden, maar ook door de organisatoren en meewerkende vrijwilligers.

Opvallend was het enthousiasme van allen die meewerkten. Het kostte niet veel moeite om vrijwilligers bijeen te krijgen en sponsors bleken makkelijk te vinden. Sponsoring vond zowel plaats in natura door horeca, cateraars, bakkers en een (grote) brouwerij als ook financieel. Koren en conser-

vatoriumstudenten boden eveneens hun zeer gewaardeerde medewerking aan. En wonder boven wonder bleek na afloop, dat de betreffende diners zelfs financiën hadden opgeleverd voor de lokale diaconie(werkgroep).

Kortom ronduit geslaagd en beemoedigend met het oog op de *Maaltijd van Barmhartigheid*; de SAMEN maal Tijd op vrijdag 20 mei.

Het onzichtbare vertaald

Korte cursus over werken met beeld- en filmmateriaal in (volwassen)catechese.

Het doel van catechese is dat mensen groeien in hun geloof ofwel groeien in hun relatie met God. Bij catechese gebeurt dat in de vorm van een systematisch leerproces met betrekking tot geloven. Dit bevat echter meer dan kennis alleen, het gaat ook om een manier van leven als christen. Lessen volgen, informatie ontvangen is belangrijk, maar evenzeer het gesprek hierover en uitwisseling van ervaringen. Beeld- en filmmateriaal kunnen onze kennis vergroten, maar ook de aanzet zijn tot reflectie en identificatie, tot verstaan van ons geloof en tot getuigenis. Steeds meer wordt dan ook gebruik gemaakt van film- en ander beeldmateriaal. Hetgeen in de cursus verteld wordt, zal worden geïllustreerd met concrete voorbeelden. De bijeenkomsten zijn in Den Bosch op donderdag 18 februari, 03 maart, 17 maart, 31 maart en 07 april 2016, 19.30-21.30 uur. Aanmelden vóór 10 februari 2016 per e-mail: vormingscentrum@bisdomdenbosch.nl. T: 073-523 2045. Kosten: € 35,- p.p. Meer info op www.bisdomdenbosch.nl onder vorming, inzetgerichte modules.

Uitverkiezing catechumenen

Zondag 14 februari, de eerste zondag van de veertigdagentijd, vindt tijdens de heilige Mis van 10.00 uur in de kathedrale basiliek Sint-Jan Evangelist in 's-Hertogenbosch traditiegetrouw de viering plaats van de uitverkiezing van de catechumenen. Deze viering wordt voorgegaan door mgr. Hurkmans en gebeurt gemeenschappelijk voor alle geloofsleerlingen van het bisdom.

De geloofsleerlingen zijn vorig jaar in de veertigdagentijd bij één van de vier catechumenaatscentra aan het traject van kennismaking met het christelijk leven begonnen. Dat traject startte na inschrijving op het bisdom.

Nu, na het gehele liturgisch jaar te hebben gevolgd en het katholieke geloof aan de hand van de Bijbel en de Youcat te hebben verkend en verdiept, loopt de periode

van voorbereiding naar een einde. Samen met de pastoor van de parochie en de coördinator van het catechumenaatscentrum, is gekeken of de catechumeen aan de vereiste criteria beantwoordt om toegelaten te worden tot deze ritus. Is er bij de catechumeen een bekering van hart gebeurd en heeft hij oog voor de naastenliefde? Heeft hij voldoende kennis van het christelijk geloof? Neemt hij geleidelijk aan meer deel aan het leven van de plaatselijke gemeenschap? Verlangt hij ernaar om de initiatiesacramenten te ontvangen? Indien op deze vragen positief geantwoord is, heeft de geloofsleerling de bisschop schriftelijk gevraagd opgenomen te mogen worden in de R.K.-Kerk. De opname zal gebeuren in de Paasnacht, in de parochie waarvan de geloofsleerling deel gaat uitmaken.

In de viering van de uitverkiezing worden de geloofsleerlingen door de bisschop tot doopleerlingen geroepen. Dat betekent dat ze vanaf dat moment in de parochie (waar ze wonen) verder gaan op weg naar de Paaswake: de reeds gedoopte gelovigen naar de hernieuwing van hun doopbeloften, de doopleerlingen naar het nieuwe leven dat in doopsel, vormsel en eucharistie gestalte krijgt.

De benaming 'uitverkiezing' is er omdat de geloofsleerlingen door God uitverkozen werden om tot

het geloof te komen. De catechumeen wordt geroepen en uitverkozen tot het doopsel. Hijzelf kan zich niet maken tot kandidaat voor het doopsel. Ook is er sprake van 'inschrijving' omdat de namen van de doopkandidaten ingeschreven worden in het 'boek van de uitverkorenen'.

Tijdens deze viering zijn de begeleiders van de doopleerlingen en hun meter en/of peter (deze hebben hier trouwens een uitdrukkelijke liturgische taak) aanwezig. Meestal zijn ook meerdere leden van de geloofsgemeenschap waarin de doopleerling zal worden opgenomen, aanwezig in deze viering.

Na de ritus van de uitverkiezing volgt dan de laatste voorbereidingstijd, wat in de Orde van Dienst 'de periode van de innerlijke zuivering en verlichting' wordt genoemd en welke plaats vindt in de parochie. Deze periode valt samen met de veertigdagentijd (2016). Het is de tijd van onmiddellijke voorbereiding op het ontvangen van de initiatiesacramenten. Hier speelt niet zozeer de catechese een belangrijke rol, als wel de spirituele vorming van de doopleerling. Het is een periode van zuivering van hart en geest (waarbij gewetensonderzoek en boetedoening een centrale plaats krijgen) alsook van verlichting (een innigere kennis verwerven van de Christus als de Verlosser).

Diocesaan vormingscentrum

Colofon

De nieuwsbrief is een uitgave van het **bisdom van 's-Hertogenbosch**

De BisdomNieuwsbrief wordt gratis verspreid bij het pastoraal kader en bij belangstellenden.

Een bijdrage ter dekking van de kosten wordt op prijs gesteld (publiciteitsfonds NL63 INGB 0001 3284 65)

Aan- / afmeldingen en wijzigingen voor de nieuwsbrief kunnen doorgeven worden via het mailadres: nieuwsbrief@bisdomdenbosch.nl

Bezoekadres:

Parade 11

5211 KL 's-Hertogenbosch

Postadres: Postbus 1070

5200 BC 's-Hertogenbosch

T: 073 523 20 20

E: nieuwsbrief@bisdomdenbosch.nl

W: www.bisdomdenbosch.nl

Verschijnt elf maal per jaar